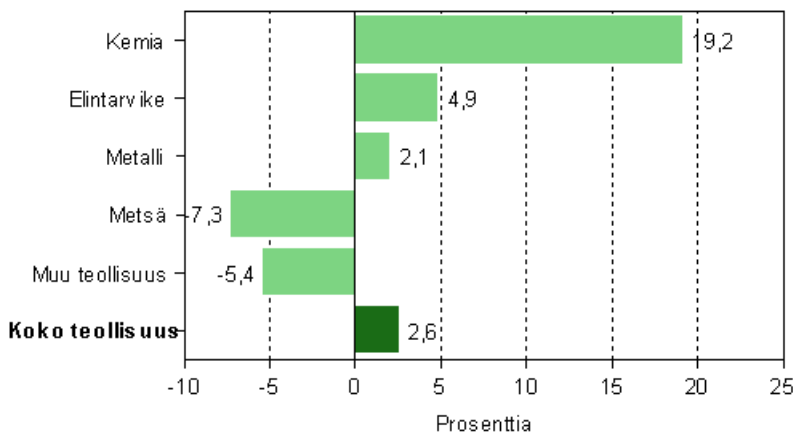

Teollisuuden tilinpäätöstilasto 2008, ennakko

Tehdasteollisuuden liikevaihdon kasvu jäi 2,6 prosenttiin 2008

Vuonna 2008 tehdasteollisuuden liikevaihto oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 149,6 miljardia euroa, josta pk-yritysten osuus oli 25,6 miljardia. Liikevaihto kasvoi 2,6 prosenttia kasvuvauhdin jäädessä kolmannekseen edellisvuoteen verrattuna. Kemianteollisuudessa liikevaihtoa kertyi 3,9 miljardia euroa ja metalliteollisuudessa 1,7 miljardia enemmän kuin vuonna 2007. Metsäteollisuuden liikevaihto pieneni 1,7 miljardia euroa.

Tehdasteollisuuden liikevaihdon muutos toimialoittain 2008*

* ennakkotieto

Koko tehdasteollisuuden varsinaisen toiminnan kannattavuus eli käyttökate oli 8,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Tehdasteollisuuden nettotulos putosi 2,9 prosenttiin ja kokonaistulos 3,3 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Tehdasteollisuuden käyttökate heikkeni 2,6 prosenttiyksikköä, nettotulos 5,8 ja kokonaistulos 5,7 prosenttiyksikköä vuoteen 2007 verrattuna. Kannattavuus heikkeni tehdasteollisuuden kaikilla kolmella suurimmalla sektorilla, metalli-, metsä- ja kemianteollisuudessa.

Edellisvuosista poiketen pk-yritysten kannattavuus oli parempi kuin suurilla yrityksillä. Kuitenkin myös pk-sektorilla kannattavuus heikkeni edellisvuoteen verrattuna. Pk-yritysten käyttökate oli 9,6 liiketoiminnan tuotoista laskien prosenttiyksikön edellisvuodesta. Nettotulos oli 3,5 ja kokonaistulos 4,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä. Tilinpäätöstilastossa on siirrytty käyttämään [TOL 2008 -luokitusta](#).

Sisälllys

Tehdasteollisuus 2008, ennakko.....	3
Liikevaihto.....	3
Kannattavuus.....	4
Investoinnit.....	6
Jalostusarvo.....	7
Liitetaulukot	
1. Teollisuuden tuloksen muodostuminen 2007–2008*.....	8
2. Teollisuuden tunnusluvut 2007–2008*.....	8
Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	9

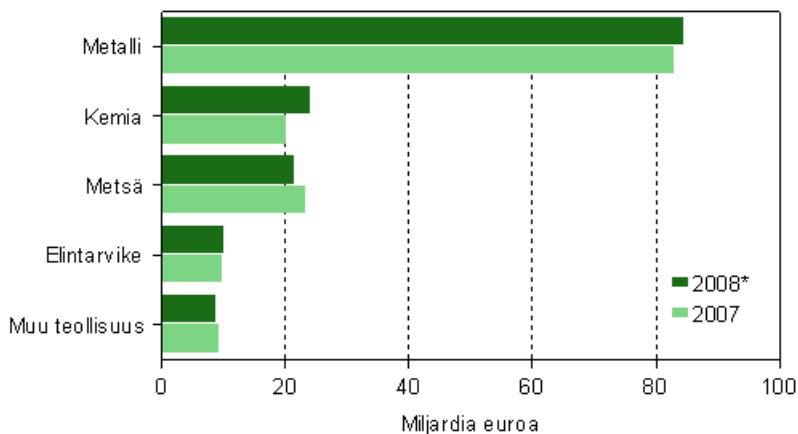
Tehdasteollisuus 2008, ennakko

Vuoden 2008 tilinpäätöstilastossa on siirrytty käyttämään TOL 2008 -toimialaluokitusta. Uudella toimialaluokituksella tehdasteollisuuden liikevaihdon taso laski 4,5 miljardia euroa. Suurin muutos on kustannustoiminnan siirtyminen palvelusektorille. Sen vaikutus oli 2,8 miljardia euroa. Kannattavuuden tunnuslukuihin muutoksen vaikutus oli vähäinen. Katsauksessa kaikki luvut on laskettu uuden luokituksen mukaisina sekä tilastovuodesta että vertailuvuosista.

Liikevaihto

Tehdasteollisuusyritysten liikevaihto oli ennakkotietojen mukaan yhteensä 149,6 miljardia euroa vuonna 2008. Liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 2,6 prosenttia eli 3,9 miljardia euroa. Metalliteollisuuden osuus koko tehdasteollisuuden liikevaihdosta kasvoi edelleen. Sen osuus oli 57 prosenttia eli 84,8 miljardia euroa. Sähkö- ja elektroniikkateollisuuden sektori kattoi runsaat puolet koko metalliteollisuudesta, ja sen liikevaihto oli 44,2 miljardia euroa. Kemianteollisuus kasvoi ohi metsäteollisuuden toiseksi suurimmaksi sektoriksi. Kemianteollisuuden osuus oli 16,1 prosenttia ja metsäteollisuuden 14,5 prosenttia koko tehdasteollisuuden liikevaihdosta. Elintarviketeollisuuden osuus on ollut suhteellisen pieni. Vuonna 2008 elintarvikesektori kattoi hieman alle 7 prosenttia koko tehdasteollisuuden liikevaihdosta.

Tehdasteollisuuden liikevaihto toimialoittain 2007–2008*

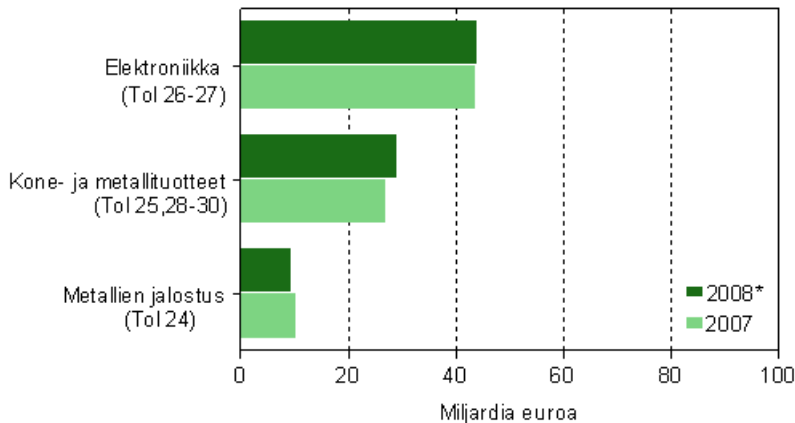

* ennakkotieto

Liikevaihto kasvoi metsäteollisuutta lukuun ottamatta kaikilla teollisuuden pääsektoreilla. Kemianteollisuudessa liikevaihdon kasvuvauhti oli varsin ripeä, 19,2 prosenttia. Metalliteollisuudessa liikevaihto kohosi 2,1 prosenttia edellisvuodesta. Metsäteollisuudessa liikevaihto putosi 7,3 prosenttia. Elintarviketeollisuuden liikevaihto kasvoi 4,9 prosenttia edellisvuoteen verrattuna.

Euromääräisesti paras liikevaihdon kehitys oli kemianteollisuudessa, 3,9 miljardia euroa. Metalliteollisuuden liikevaihto kasvoi vain 1,7 miljardia euroa edellisvuodesta. Alatoimialoista kone- ja metallituoteteollisuudessa liikevaihtoa karttui yli 2 miljardia euroa enemmän kuin edellisvuonna. Sähkö- ja elektroniikkateollisuudessa liikevaihto jäi lähes edellisvuoden tasolle. Metallien jalostuksessa liikevaihto supistui yli 8 prosenttia.

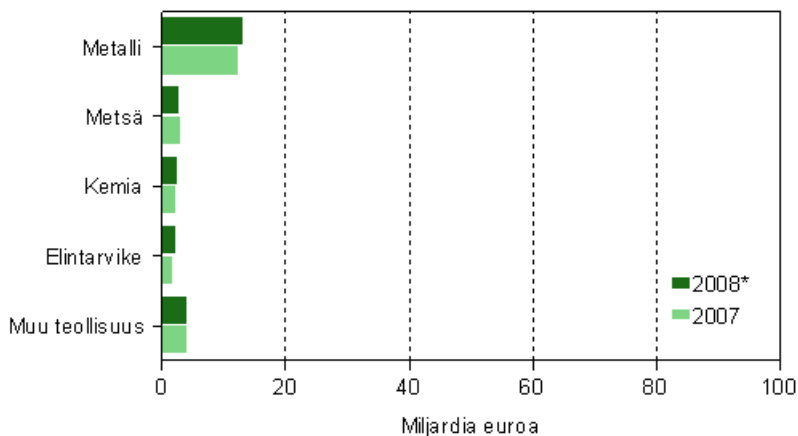
Metalliteollisuuden liikevaihto alatoimialoittain 2007–2008*

*ennakkotieto

Pk-yritysten liikevaihto oli 25,6 miljardia euroa vuonna 2008. Sen osuus oli vain 17,1 prosenttia koko tehdasteollisuuden liikevaihdosta. Liikevaihto kasvoi tehdasteollisuuden pk-sektorilla 4,8 prosenttia eli 1,2 miljardia euroa. Kasvu jäi puolta pienemmäksi edellisvuoteen verrattuna. Suurilla yrityksillä liikevaihto kasvoi 2,7 miljardia euroa. Kasvuprosentti jäi 2,6 prosenttiyksikköä pienemmäksi kuin pk-yrityksillä.

Pk-yritysten liikevaihto toimialoittain 2007–2008*

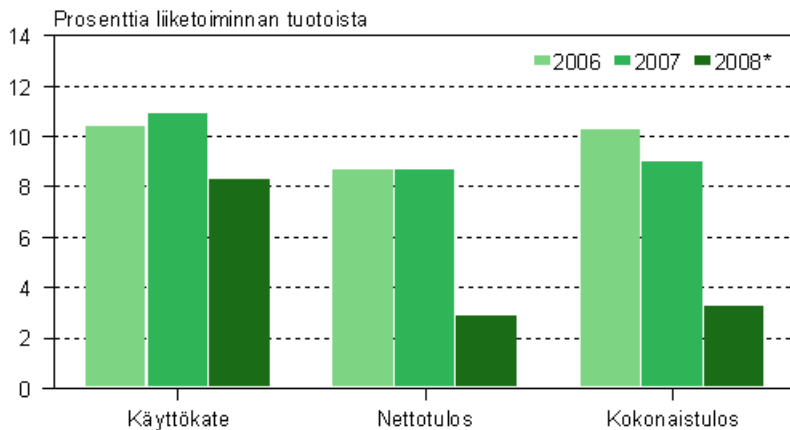

*ennakkotieto

Kannattavuus

Tehdasteollisuuden kannattavuus heikkeni merkittävästi edellisvuoteen verrattuna sekä käyttökateella että netto- ja kokonaistuloksella mitaten. Kehitys oli samansuuntainen teollisuuden kolmella suurimmalla sektorilla metalli-, metsä- ja kemianteollisuudessa. Teollisuusyritysten käyttökate eli varsinaisen toiminnan kannattavuus oli 8,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Käyttökate pieneni 2,6 prosenttiyksiköllä edellisvuoden tasosta. Yritysten tuotot kasvoivat 4,0 miljardia euroa vuonna 2008, mutta käyttökate jäi 3,5 miljardia edellisvuotta vähemmän. Käyttömenot kasvoivat tuottoja enemmän. Aine- ja tarvikkeikäyttö kasvoi 3 miljardia euroa ja muut liiketoimintakulut lähes 3 miljardia euroa. Henkilöstökulut laskivat 0,7 miljardia euroa.

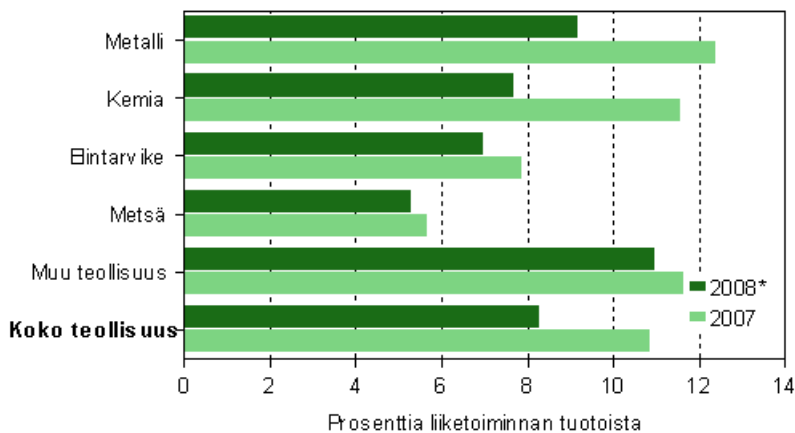
Tehdasteollisuuden kannattavuus 2006–2008*

*ennakkotieto

Metalliteollisuudessa käyttökate saatiin 2,5 miljardia euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Käyttökateen osuus tuotoista oli 9,2 prosenttia eli 3,2 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisvuonna. Metsäteollisuuden tuotot laskivat 1,6 miljardia euroa, mutta myös kustannuksia pystyttiin karsimaan lähes saman verran. Metsäteollisuuden käyttökate jäi vain 0,4 prosenttiyksikköä heikommaksi kuin edellisvuonna. Kemianteollisuudessa tuotot kasvoivat lähes 4 miljardia euroa, mutta aine- ja tarvikekäytön kulut kohosivat lähes saman verran. Käyttökate saatiin 500 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2007. Siksi kemianteollisuuden käyttökate laski 3,9 prosenttiyksikköä.

Tehdasteollisuuden käyttökate toimialoittain 2007–2008*

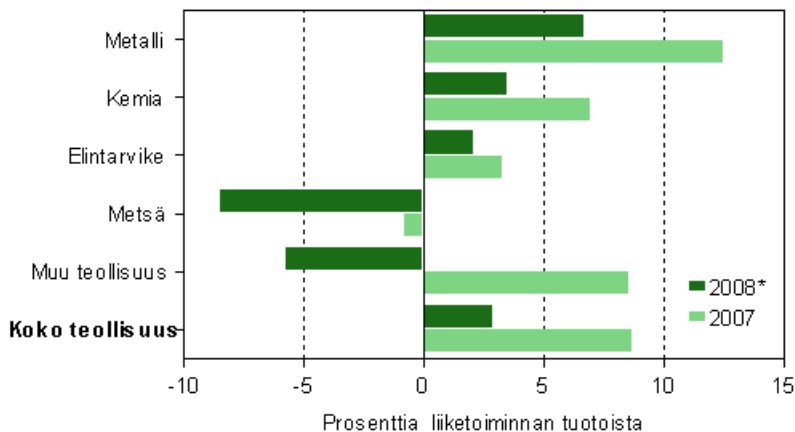

* ennakkotieto

Koko tehdasteollisuudessa nettotulosta kertyi 4,5 miljardia euroa, 8,4 miljardia euroa vähemmän kuin vuonna 2007. Nettotuloksen osuus laski 8,7 prosentista 2,9 prosenttiin liikevoiminnan tuotoista. Teollisuuden saamat rahoitustuotot vähenivät 1,1 miljardia euroa ja rahoituskulut kasvoivat 4,3 miljardia euroa. Teollisuuden rahoituskulut olivat 0,7 miljardia euroa rahoitustuottoja suuremmat vuonna 2008. Osinkotuottoja saatiin 1,9 miljardia euroa vähemmän kuin edellisvuonna, kun taas rahoituserien arvonalentumiset kasvoivat 2,3 miljardia euroa. Teollisuusyritykset maksoivat veroja 2,1 miljardia euroa, yli miljardi euroa vähemmän kuin edellisvuonna.

Metalliteollisuuden nettotulos supistui 4,7 miljardia euroa edellisvuodesta. Nettotulosta saatiin vain 6,7 prosenttia liikevoiminnan tuotoista. Metsäteollisuudessa rahoituskulut olivat 1,3 miljardia euroa rahoitustuottoja suuremmat. Metsäteollisuudessa rahoituseriin kirjattiin 1,9 miljardin euron arvonalentumiset. Nettotulos painui 8,5 prosenttia miinukselle.

Tehdasteollisuuden nettotulos alatoimialoittain 2007–2008*

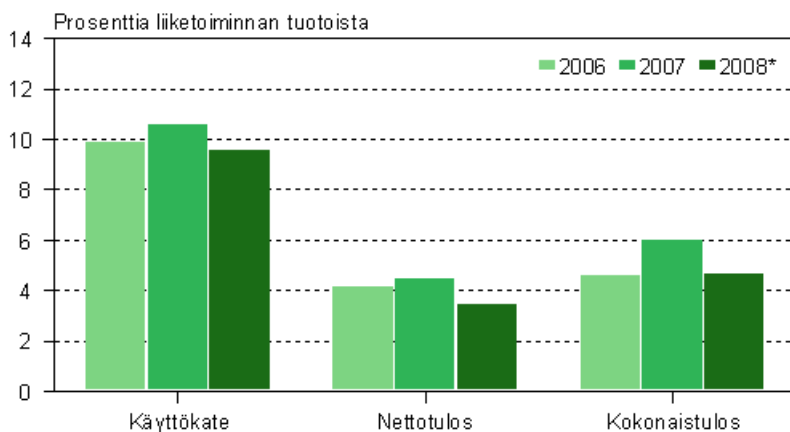

* ennakkotieto

Nettotuloksen heikkeneminen heijastui myös kokonaistulokseen. Satunnaisten erien vaikutus kokonaistulokseen jäi vähäiseksi. Tehdasteollisuuden kokonaistulos oli 3,3 prosenttia liikevoiminnan tuotoista.

Pk-yritysten kannattavuus heikkeni sekä käyttökateella että netto- ja kokonaistuloksella mitaten vuonna 2008. Pk-yritysten käyttökateprosentti pieneni edellisvuodesta prosenttiyksikön samoin nettotulos. Kokonaistulos heikkeni 1,3 prosenttiyksikköä. Pk-yrityksille jäi käyttökate 2,5 miljardia euroa eli 9,6 prosenttia liikevoiminnan tuotoista vuonna 2008. Nettotulos oli 3,5 ja kokonaistulos 4,7 prosenttia liikevoiminnan tuotoista. Edellisvuosista poiketen pk-yritysten toiminta oli kannattavampaa kuin suurten yritysten vuonna 2008. Suurilla yrityksillä käyttökate oli 8,1 prosenttia, nettotulos 2,8 ja kokonaistulos 3,0 prosenttia liikevoiminnan tuotoista.

Pk-yritysten kannattavuus 2006–2008*

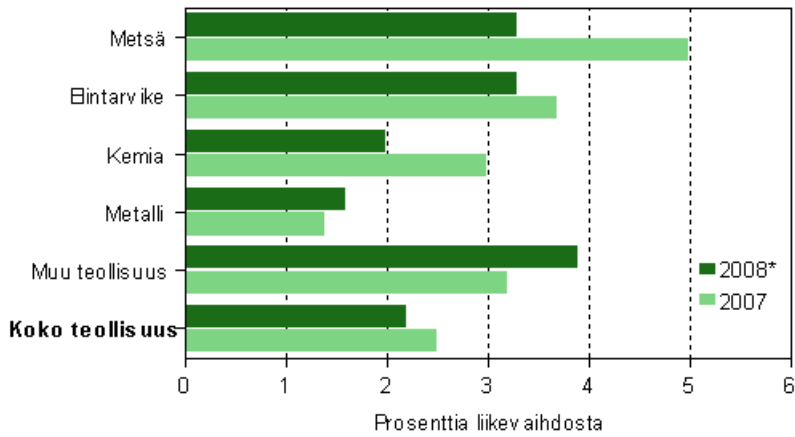

* ennakkotieto

Investoinnit

Vuonna 2008 tehdasteollisuuden aineelliset nettoinvestoinnit pienenivät hieman edellisvuodesta. Nettoinvestointien määrä oli 3,2 miljardia euroa eli vajaat 400 miljoonaa euroa vähemmän kuin edellisvuonna. Myös nettoinvestointien suhteellinen osuus liikevaihdosta laski. Verrattuna liikevaihtoon nettoinvestoinnit olivat 2,2 prosenttia. Kun verrataan nettoinvestointeja liikevaihtoon päätoimialoittain, niin suhteellisesti eniten investoitiin metsäteollisuudessa ja elintarviketeollisuudessa, joissa molemmissa investoinnit olivat 3,3 prosenttia suhteessa liikevaihtoon. Vähiten investoitiin metalliteollisuudessa, vain 1,6 prosenttia liikevaihdosta vuonna 2008.

Tehdasteollisuuden nettoinvestoinnit toimialoittain 2007–2008*

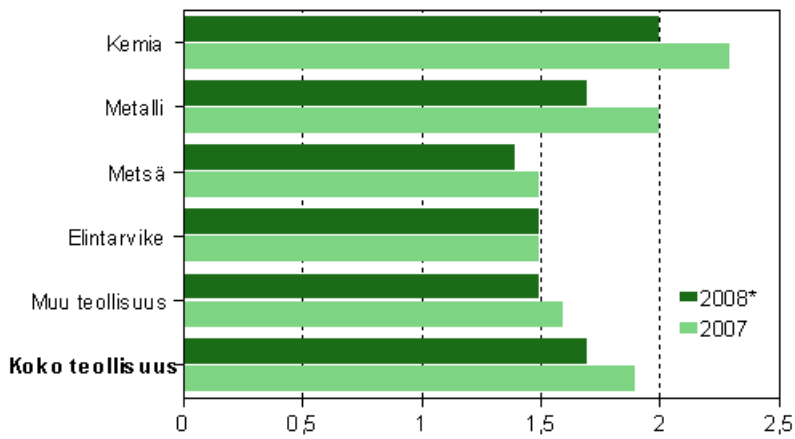

* ennakkotieto

Jalostusarvo

Koko tehdasteollisuuden jalostusarvo oli 31,8 miljardia euroa vuonna 2008. Se laski edellisvuodesta 2,8 miljardilla eurolla. Jalostusarvosta kului 59,5 prosenttia henkilöstökulujen kattamiseen.

Tehdasteollisuuden jalostusarvo / henkilöstökulut 2007–2008*

* ennakkotieto

Liitetaulukot

1. Teollisuuden tuloksen muodostuminen 2007–2008*

TULOKSEN MUODOSTUMINEN	B Kaivostoiminta 2007 1 000 euroa	B Kaivostoiminta 2008*	C Tehdasteollisuus 2007 1 000 euroa	C Tehdasteollisuus 2008*
Liikevaihto	1 366 489	1 478 802	145 771 151	149 625 284
Liiketoiminnan muut tuotot 1)	22 175	33 874	2 141 400	2 327 133
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 388 664	1 512 676	147 912 551	151 952 417
Aine- ja tarvikkeikäyttö	-350 569	-401 207	-85 479 931	-88 521 043
Ulkopuoliset palvelut	-245 623	-309 264	-8 012 087	-8 182 182
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	-173 224	-199 906	-18 241 090	-18 894 430
Laskennallinen palkkorjaus	-5 831	-6 169	-176 245	-178 777
Liiketoiminnan muut kulut 2)	-259 095	-303 583	-20 744 661	-23 483 591
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	-18 788	38 129	897 506	-14 476
KÄYTTÖKATE	335 534	330 675	16 156 043	12 677 919
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-100 133	-12 206	-720 481	-5 404 717
LIIKETULOS	235 401	218 470	11 435 561	7 273 201
Rahoitustuotot	40 689	89 730	9 836 208	8 704 859
Rahoituskulut	-89 780	-123 918	-5 029 218	-9 376 982
Verot	-39 954	-7 091	-3 346 821	-2 119 369
NETTOTULOS	146 356	157 191	12 895 730	4 481 707
Satunnaiset tuotot	93 059	66 111	2 845 944	2 546 887
Satunnaiset kulut	-158 227	-179 336	-2 250 879	-2 382 803
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	24 388	9 394	2 383 098	1 344 475
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	-13 258	-4 416	-2 593 638	-954 565
KOKONAISTULOS	92 319	48 945	13 280 255	5 035 701
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-9 927	-53 124	432 838	520 523
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	5 831	6 169	176 245	178 777
TILIKAUDEN TULOS	88 223	1 991	13 889 355	5 735 017
* ennakkotieto				
1) pl. käyttöom. myyntiv. ja fuusiov.				
2) pl. käyttöom. myyntitap. ja fuusiotap.				

2. Teollisuuden tunnusluvut 2007–2008*

TUNNUSLUVUT	B Kaivostoiminta 2007	B Kaivostoiminta 2008*	C Tehdasteollisuus 2007	C Tehdasteollisuus 2008*
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, 1000 euroa	1 388 664	1 512 676	147 912 551	151 952 417
Jalostusarvo, 1000 euroa	514 589	536 750	34 573 378	31 751 125
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	324 638	553 722	3 628 785	3 245 473
Jalostusarvo/henkilöstökulut	2,9	2,6	1,9	1,7
Käyttökate-%	24,2	21,9	10,9	8,3
Rahoitustulos-%	17,8	17,8	11,9	6,5
Nettotulos-%	10,5	10,4	8,7	2,9
Kokonaistulos-%	6,6	3,2	9,0	3,3
*ennakkotieto				

Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilaston ennakkotiedot vuodelta 2008 sisältää tietoja eri toimialojen tuloksen muodostumisesta ja kannattavuudesta. Keskeiset tunnusluvut on laskettu erikseen pk-sektorille ja koko toimialalle.

Tilastoyksikkönä on yritys. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Lopullisesta tilastosta poiketen ennakkotilastossa ei ole mukana kuntien liikelaitosten tietoja. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelman tiedot pääkohdittain, sekä näistä lasketut kannattavuuden keskeiset tunnusluvut. Ennakkotilastossa ei ole esitetty taseen eriä eikä taseesta laskettuja tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tilastossa kirjanpitolain ja asetuksen mukainen tuloslaskelma esitetään uudelleen ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot – käyttöomaisuuden myyntivoitot – fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset – vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Jalostusarvo / henkilöstökulut

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008). Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotasoa on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihto- ja taseen loppusumman rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Rakennetilastojen pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336).

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppe, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja pääsääntöisesti vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10–20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008). Vähintään 20 henkilöä työllistävien yritysten tiedot tarkistetaan yrityskohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelmatiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitustiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Liikevaihdon mukaan noin kahdelle prosentille yrityksistä tiedot imputoidaan käyttäen vastaajaluovuttaja -menetelmiä. Myös kyselyn ulkopuolisten yritysten omaan kyselyyn sisältyvät lisätiedot imputoidaan käyttäen malliluovuttaja -menetelmää.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonnalisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden heinäkuun alussa ja lopulliset tiedot joulukuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla vuoden 2002 toimialaluokituksella yhtenäinen aikasarja 1999 - 2008. Kuitenkin yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoilta on jonkin verran eroja. Tilinpäätöstilastossa esimerkiksi hallintayhtiöt pyritään pitämään emoyrityksen toimialalla toisin kuin yritysrekisterissä. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 2009

Lisätietoja

Pirkko Nurmela (09) 1734 3519
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-531X (pdf)
ISBN 978-952-244-110-2 (pdf)